

Europos Sąjunga, Lietuva ir aš – po dvidešimties metų

Esu šešiolikmetis vidurinės mokyklos dešimtokas. Aš ir mano aštuoniasdešimtmetis senelis skirtingai matome Lietuvą po 20 metų. Ir ne todėl, kad mūsų pažiūros būtų labai skirtingos.

Man dvidešimties metų laikotarpis – beveik amžinybė. Kai mano mama ir tėtis pasakoja apie laikmetį, kai aš gimiau, apie per tuos metus įvykusias permainas Lietuvos ir Europos gyvenime, man atrodo, kad jie kalba apie gilią, tolimą praeitį. Todėl man 20 metų atrodo toks ilgas laikotarpis, per kurį šalies gyvenimas gali neatpažįstamai pasikeisti. O senelis, nors ir tiki, kad jo septyni anūkai gyvens pažangioje šalyje, į 2028 metų Lietuvą žiūri kaip į dar kintančią, einančią pažangos keliu šalį. Iš mūsų pokalbių supratau, kad jam žymiai svarbiau, ką mąstys, kaip bendraus, elgsis mano bendrapiliečiai. Jam labai svarbu, kad kiekvienam žmogui savoje šeimoje būtų gera. Toks pilietis bus darbingas, gerai nusiteikęs, daug pasieks.

Senelis pats stengiasi, kad jo šeimoje būtų santarvė, yra gerbiamas visoje plačioje giminėje. Pagarbą jis pelnė darbštumu, atkaklumu, geranoriškumu. Vienintelis iš gausios šeimos baigė mokslus, dirbo įmonės vadovu. Išėjęs į pensiją, lankė įvairiausių kursus (sveikos gyvensenos, jogos, esperanto kalbos), savarankiškai iš anūkų vadovėlių mokėsi anglų kalbos, augino žilvičius ir išmoko pinti nuostabius dirbinius iš vytelių, tapo tautodailininku. O kokius kepa pyragus! Jis keliauja po Lietuvą, buvo užsienyje. Giminaičiai iki šiol paiso jo nuomonės, klausia patarimo. Aš labai didžiuojuosi savo bočiuku.

Kadangi mes šeimoje gyvename darniai, geri santykiai man yra norma. Kartu dirbti, išskylauti, jaudintis dėl artimojo nesėkmės, švęsti pergales man įprasta. Todėl mano ateities vizija labiau susijusi su progresu technikoje, moksle. ...Lietuva pradėjo didžiausią dėmesį skirti švietimui (remiami valstybės, gabiausi mokiniai, studentai gali mokytis pas geriausius, kvalifikuočiausius pedagogus, steigiami nauji mokslo centrai), pagaliau sudarytos tokios palankios sąlygos jauniems specialistams, kad buvo išspręstos emigracijos problemos. Jie sparčiai kyla karjeros laiptais, išitvirtina ir tobulėja čia, Lietuvoje. Mūsų šalis vis labiau pastebima talentingų, perspektyvių užsienio specialistų, kurie atvyksta į Lietuvą kaip į galimybių šalį... Kyla Lietuvos prestižas, Ji pripažįstama Europos Sąjungoje kaip viena iš stipriausių... Išspręsta infliacijos problema, atsiskaitinėjame eurais. Be abejo, pasiekta neregėtų rezultatų aukštųjų technologijų, lazerių, biochemijos ir nanotechnologijų srityse...

Tačiau kaip per ateinančius 20 metų pasikeis mūsų kasdieninis gyvenimas? Ar darbo reikšmė mūsų gyvenime išaugs? Ar gyvenamieji rajonai bus smarkiai paveikti globalizacijos (t.y. ar savo mieste turėsime po dangoraižį kas 10 metrų?), o gal bus propaguojamos dvasinės vertybės, ryšys su gamta?..Galų gale, ką, pabudęs ryte, išvysiu pro langą, kaip prasidės mano diena?..

Rytas... 2028 metai... Mane pažadina namų robotas, iškart patiekia karštos aromatingos kavos, elektroninį laikraštį su svarbiausiomis naujienomis ir tyliai nuzirzia tvarkyti savų reikalų... Nieko ypatinga – tokius dabar visi turi, tai neatsiejamas buities prietaisas, kaip kadaise buvo televizorius ar dulkių siurblys. Susiruošiu, įlipu į savo elektromobilį ir vykstu į darbą... Aš stiprios, rinkoje dominuojančios įmonės, užsiimančios naujų technologijų

(kompiuterių, lazerių) tobulinimu ir gamyba, vadovas. Mano darbotvarkė suplanuota vos ne sekundžių tikslumu... Naujas automobilis pats rekomenduoja saugų greitį... Cha, dėl dirbtinių palydovų, jungiančių visas Žemės transporto priemones tarpusavyje, nebepalakstysi – paprasčiausiai perims automobilio valdymą ir išjungs variklį... Net policijos nebereikia kaip kadaise... O norintiems paskraidyti visada atsiras trasų ar pramogų centrų...

Dairausi pro langą... Tikrai nuostabu – išdidūs ir gražūs dangoraižiai, pakeitę įprastus namus, suprojektuoti ir pastatyti taip, kad ne tik nedarko kraštovaizdžio, bet net puošia jį. Praveriu langą, įkvepiu tyro, švaraus oro... Bioinžinierių dėka Žemėje išsaugotos retos augalų rūšys ir net išvesta nemažai naujų, o panaudojus atsinaujinančius energijos šaltinius gamta išsivalė ir atgijo...

Tai optimistinė mano vizija. Nenorėčiau įsivaizduoti savęs po 20 metų pasakojančio vaikams, koks reiškinytis kadaise buvo žiema su baltu sniegu, o jie tik nepatikliai kraipo galvas, nes dėl globalinio atšilimo šaltukas retokai spūsteli... Išėjęs į gatvę patenku tarsi į kitą, globalizacijos užvaldytą ir sudarkytą pasaulį. Pažvelgęs į viršų, pro dangoraižių viršūnes matau tik mažą lopinėlį pilko dangaus, tvyro neaiškios kilmės rūkas, gatvėse nesuskaičiuojama daugybė žmonių, iš kurių dauguma – užsieniečiai... Keliaujant per miestą, vaizdai beveik nesikeičia – vis tokie patys namai, gatvės, net žmonės labai panašūs.

O mano močiutės namas su šiaudiniu stogu – po stiklo gaubtu, norintiems jį apžiūrėti parduodami bilietai. Mano mamai norėtuši, kad Lietuva Europos Sąjungoje būtų kaip ryški gėlė žydinčiame darželyje, kur puikiai dera įvairiu laiku žydinčios gėlės, žaliuojančios vejos ploteliai, žemesni ir aukštesni augalai, akmenys, smėlis, vingiuoja upeliūkštis, tekantis į melsvą baseiną. Kad ir kokie pasikeitimai įvyktų, manau, jog gyvenimas ateities Lietuvoje tik gerės. Mokslo pažanga leis ilgiau, paprasčiau ir įdomiau gyventi. Išnyks skurdas. Dvasinės vertybės bus svarbesnės už materialinį turtą. Tam reikalingas visuomenės, ypač mūsų, jaunosios kartos, sąmoningumas ir patriotiškumas.

Zigmas Pečiulis

„Europos Sąjunga, Lietuva, mano vaikai ir vaikaičiai – po dvidešimties metų“

Mes su žmona (esame susituokę du našliai ir abu turime savus vaikus), manau, esame vieni iš tų laimingųjų tėvų, kurių vaikai ir anūkai nenuėjo klystkeliais. Kam reikia dirbti, visi dirba, kam reikia mokytis, visi mokosi. Nė vienas neišvažiavo laimės ieškoti į užsienio šalis. Negalime pasigirti, kad kažką ypatinga padarėme, kad vaikai ir anūkai tokiais taptų. Paprasčiausiai taip laimingai susiklostė, nors stengėmės auklėti vaikus, kad būtų dori. Trys mano vaikai (du vyresni sūnūs ir dukra) baigė aukštąsias mokyklas, darniai gyvena savo šeimose, džiugina mane anūkais ir jau vienu proanūkiu.

Norėtuši, kad per 20 metų iš pagrindų pasikeistų visuomenės ir valdžios požiūris į šeimą – svarbiausią visuomenės grandį. Juk pirmieji daigai ugdant jaunosios kartos dvasingumą, aukštos moralės, teisingumo visame kame poreikį, turėtų būti sudaiginami šeimoje. Ir tai turėtų būti daroma nuo pat kūdikystės. Dabar nepakankamas yra tėvų ir mokyklos ryšys skiepijant jaunimui dorovingumą, nuoširdumą, pagarbą vyresniems (tėvams, mokytojams), paramą ir atjautą vienas kitam. O dažniausiai būna, kad dėl vaikų, jaunimo įvairių

netinkamo elgesio faktų tėvai kaltina mokyklą, mokytojus ir atvirkščiai - mokykla tėvus. Mano supratimu, mokyklose ir šeimose beveik nieko nedaroma (gal šiek tiek per etikos ir tikybos pamokas) skiepijant mokiniams ir studentams aukštosiose mokyklose dorovingumą. Skaudu matyti, kaip dabar yra nuvertinta šeimos institucija, kaip vis daugiau vaikų auga nepilnose šeimose, kaip vis daugiau vaikų auga vaikų namuose, nežinodami, kas yra jų tėvai. Ar tik nėra dalis tokių vaikų kandidatai į nusikaltėlius?

Nuoširdžiai tikiu, kad ateityje ir valdžia, ir tėvai, ir mokytojai, dėstytojai vis daugiau pastangų skirs tam, kad jaunoji karta būtų dorovinga, be ko neįmanoma harmoninga šeima, harmoninga visuomenė, aukšta jos kultūra. Taip pat tikiu, kad po 20 metų bus praejusi nesantuokinių šeimų mada. Bus suprasta, kad tai veda į niekur, veda į visuomenės degradaciją.

Lietuviai – darbščių žmonių tauta. Manau, kad Lietuva per 20 metų kartu su kitomis ES valstybėmis pasieks puikių rezultatų ekonomikoje, mokslo, švietimo, kultūros, sporto, dvasingumo ugdymo srityse. Lietuva turi viską, kad galėtų tapti geru pavyzdžiu ir kitoms ES valstybėms. Tikiu, kad po 20 metų Europos Sąjunga turės stabilią ekonomiką, išvystytą demokratiją, brandžią piliečių visuomenę, kuri darys didelę įtaką gerinant gyvenimo kokybę...